

צדיק נסתר

מאיר הנגר אינו כשאר נגרים בעולם, שכל

הנגרים מבקשים לעשות להם שולחן, כיסא או ארון- נוטלים להם

עץ,פושטים בו ידיהם ועושים בו כרצונם, ואין הם שתיים לבם לרצונו של

העץ. מחמת דוחק הפרנסה ממהרים הנגרים למלאכתם ואין דעתם

פנויה להשגיח במשאלתו של העץ להתבונן, שמא עץ זה שנעשה ממנו

שולחן מבקש היה כל ימיו לשמש ככיסא וכיוון שבעל כורחו נהפך לשולחן

נמצא העץ בצער לעולם. מאיר הנגר, אינו כן, שמלבד בקיאותו באומנות

הנגרות יודע היה בנפשו של עצים, ואף את לשונם היה מכיר.

כך היה מנהגו של מאיר, היה מניח לפניו בול עץ, מתיישב כנגדו,

ומתחיל מפשפש בנבכי נפשו של העץ: "הבה נראה מה נעשה בך", היה

פותח וקולו חודר את מעבה העץ, "שמא הארון למטבח מבקש אתה

להיות?" כיוון שהשיב העץ בשלילה היה ממשיך: "כיסא? מדף?" וכך

היה מונה בפני העץ שימושים משימושים שונים, עד שהיה העץ בוחר

את ייעדו ומתמסר למסורו של מאיר הנגר בנפש חפצה. פעמים היה

מרגיש מאיר שאין העץ מכיר בעצמו ומבקש שייעשה בו למטה מכפי

כבודו.

שעה שכך אירע היה נוטל מאיר הנגר עיפרון בידו ומתחיל לשרטט

בחופזה קווים על נייר חלק, והיה רושם בקווים את הרהורי לבו באשר

לגורלו של אותו העץ. משתמה מלאכת השרטוט היה הנגר פושט את

הדף מול עיניו המשתאות של העץ, כספר המניח מראה מול פני

המסתפר. תחילה היה העץ תמה כסבור כי אין אלו פניו שלו, אחר כך

היה מגלה כי בבואתו היא הנשקפת לנגד עיניו. כיוון שהיה מבחין עד

כמה הייתה יפה, היה מתרכך בפני ידיו של הנגר ועושה רצונו כרצונו.

לא הרי הרהיטים שעשו שאר הנגרים כהרי היצירות שיצאו תחת ידיו של

מאיר הנגר, שאלו של שאר הנגרים כיוון שלא נשאלו לרצונם היו מקשים

לבם ובקושי רב נעתרו לכליו של בעליהם, ואילו עציו של מאיר הנגר

סייעוהו באומנתו והייתה מלאכתו נשלמת באחת.

מאיר הנגר לא היה מתיש עצמו בעבודתו והיה אוכל את לחמו בלא זיעת

אפיים, והעץ היה שש ושמח כל ימיו על כי נעשה בו כל חפצו. כיוון שראו

העצים כי דעתם יקרה ללבו של הנגר לא היו מקשים לבם והיו ממהרים

להיענות לאהבתו של האומן.

היה זה בול עץ אלון חסון וכבד שרכש מאיר הנגר לפני כמה שנים.

באותן ימים לא הייתה הפרוטה מצויה בכיסו של הנגר, והסכום שנתבקש לשלם

בעבור עץ האלון מופקע היה, שענינו של מאיר הסגירוהו והרגיש בו הסוחר שכל

אשר יידרש- ישלם.

כפי ששיער התגר כך היה, על אף הדמים המרובים לא מנע עצמו מאיר מן הקניין,

שסקרן היה לידע מה מבקש אותו העץ להיות. שלשל הנגר כספו לידיו של התגר,

נטל את עץ האלון על שכמו ומיד נקשרה נפשו בנפשו.

בדרך אל בית המלאכה כבר שוחח הנגר עם העץ וידע כל אשר אירע לו למן היום

שנזרע באדמה ועד היום הזה, ויותר שהיה העץ מספר היה נגר שש על מקחו, 'חי

נפשי, מעולם לא פגשתי עץ שכמותו' הרהר הנגר בקול וליטף מבלי משים את

העץ שעל כתפו.

דא עקא, אף שאהב מאיר את העץ, לא ידע את מבוקשו, ואולי יש לומר כי מחמת

אהבה יתרה שאהבו נבצר ממנו לדעת את ייעודו של ידידו. מידי בוקר היה הנגר

מתיישב מניח את העץ על ברכיו ושואל: "מיטה?" העץ משיב בשלילה: "אולי

ארון? ארון גדול, מפואר ומהודר!"שוב שומע הנגר את המילה "לא" בשפת העצים

המנסרת בחלל הנגרייה.

סבור היה הנגר כי פגע בידידו, עצם עיניו ואמר: "איני אומר ארון של חולין, ארון

של קודש אעשה ממך. אעטרך במיני עיטורים, אחרוט בך דמות שבעת המינים

ובקרבך ישכנו הספרים יום יום יישקוך אוהבי תורה ו...", פקח הנגר את עיניו וידע

:”גם בכך אין נפשך מתרצה...”

לא חלף יום שבו לא השתדל הנגר לגלות את צפונותיו של העץ, אך לשווא.

חלפו שלוש שנים למן היום אשר נרכש בו האלון וכבר הוחזק העץ כמי שאיננו

יודע את עצמו. לעשות ממנו רהיט בעל כורחו לא העלה הנגר על דעתו, שהרי אין

הוא כשאר הנגרים. בצר לו התייאש האומן, נטל את ידידו והניחו בדמעות אוהב

בקרן זוית, כך היה מונח שם כאבן שאין לה הופכין וכממון שאין לו תובעין.

מקץ שנתיים ימים נזדמנה לו, לנגר, מלאכת כיסא פשוטה. אחד העצים נידב עצמו

למלאכה וידיו המהירות של הנגר פיסלו ממנו ארבע רגליים ומושב נעים ונוח.

כמעט שנשלמה המלאכה אלא שלא נותר די חומר לעשות ממנו משענת.

"משענת?" פנה הנגר בשאלה לאחד העצים, והלה השיבו: "לעולם לא!" מתקשה

להסתיר את עלבונו. "משענת?" פנה לעץ אחר, ואחריו לשאר העצים אשר בבית

המלאכה, "משענת? משענת?" ולא נענה. "משענת? משענת?" הרעים בקולו, וכי

אין בכל הנגרייה כולה אף לא עץ אחד שינדב עצמו לשם משענת?"

סבור היה הנגר לילך אל השוק לקנות עץ לשם משענת, בדרכו החוצה הבחין בזווית העין

בעץ האלון "לשם ארון הקודש לא מסר עצמו, והיאך יבקש ממנו להיעשות משענת?..."

פקפק בינו לבין עצמו ומכל מקום חשב, אשאל. נטל את בול העץ על ברכיו.

דומה שברכיו נכספו למגעו של העץ, גם העץ ייחל לקרבו של האומן. ידיו של האומן הונחו

בעדינות בצידי האלון והרגישו כמין רחש ורעדה בלבו של העץ. קשה היה שלא להרגיש.

"משענת?" הקדים העץ את האומן, "משענת?"

"איני יודע" אמר האומן "עץ שכמותך... רק משענת?!"

"אינך חפץ במשענת?" שאל העץ בצער, "כמדומה הייתי שכבודו זקוק למשענת".

"זקוק אני למשענת, אבל אתה.. עץ אלון חסון... רק משענת?! באמת לא כך חשבתי..."

"סבור אתה שלא אתאים?" "איני סבור כך, אלא שכל השנים הללו אמרתי בלבי אעשה

אותך ארון קודש או תיבה לשליח ציבור, במה לקריאה בתורה או כיסא של אליהו, ויהיו

הכול מכירים בך ומתקדשים על ידך.. הלוא מעת שאעשך משענת, איש לא ידע טבעך,

הכול יקראוך "כיסא" וסופך שתהא בטל בארבע הרגליים ובמושב שנעשו מעץ פשוט

ממך".

ישב העץ מהורהר והאומן המשיך :”יודע אתה גורלה של משענת?”

העץ האזין

"משענת- הכול מפנים לה את גבם. לעולם לא תזכה לראות מאור פניהם של אנשים. היא

תתמוך בגבם והם מצידם, לא יכירו לה טובה מימיהם. שאל את הבריות וישיבו לך כי אינם

נשענים לעולם"

"אני מבין" אמר העץ.

"איני אומר שאין הבריות צריכות למשענת, שאלמלי היא פעמים שאין הם מתקיימים

בכוחות עצמם, ואף על פי כן מבכרים הם שלא להכיר בקיומה.

עליה להיות שם בעבורם, חזקה ותומכת, יציבה ובטוחה, ולדעת כי לאוזניה לא תגיע פיסת

חסד של הכרת תודה. ידידי, שמע בקולי, אומר אני לך.."

"רוצה אני!" קטע האלון את האומן, "הריני משענת"...

"צדיק נסתר" , מתוך ספר: "שקופים",

ליאור אנגלמן, 2009, הוצאת בית אל

© למחבר ולהוצאה.